

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DAB-II.053.7.2024
Warszawa, 14 sierpnia 2024 r.

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Minister Rozwoju i Technologii działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) zawiadamia, że po rozpatrzeniu petycji z dnia 12 kwietnia 2024 r. w sprawie „dokonania zmian w ustawie *Prawo Budowlane* z powodu korupcyjnego charakteru art. 36a ust. 6 w/w ustawy” uznał, iż petycja nie zasługuje na uwzględnienie w zakresie zmiany ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725), dalej „ustawa Pb” i aktów wykonawczych do tej ustawy będących w zakresie działania ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

Uzasadnienie

Na wstępie należy wskazać, że w zakresie działania Ministra Rozwoju i Technologii kierującego m.in. działem administracji rządowej: budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo pozostają sprawy określone ustawą Pb. Ustawa ta reguluje między innymi kwestie podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych, kwestie proceduralne dotyczące budowy, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych oraz określa właściwość i zasady działania organów administracji publicznej w tych sprawach. Ustawa Pb reguluje zatem w szczególności postępowanie poprzedzające rozpoczęcie robót budowlanych, a także postępowanie w sprawie rozpoczęcia i prowadzenia robót budowlanych z naruszeniem ustawy.

Z uwagi na powyższe wskazać należy, że przepis art. 36a ust. 6 ustawy Pb zgodnie z którym, projektant dokonuje kwalifikacji zamierzonego odstąpienia od projektu zagospodarowania działki lub terenu lub projektu architektoniczno-*budowlanego* lub innych warunków decyzji o pozwoleniu na budowę, reguluje jeden z obowiązków projektanta. Przy czym projektant jest osobą prywatną (nie działa jako organ administracji publicznej) i nie wydaje decyzji administracyjnych.

Należy natomiast mieć na uwadze, że decyzja administracyjna stanowi jednostronną czynność prawną organu administracji publicznej, która dochodzi do skutku przez złożenie oświadczenia woli przez organ administracji publicznej (zob. A. Wróbel [w:] M. Jaśkowska, A. Wróbel, Komentarz aktualizowany do art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego, LEX/el. 2012).

Decyzja administracyjna jest jedną z postaci indywidualnego aktu administracyjnego, która w ujęciu procesowym, określonym przez przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), oznacza czynność prawną organu administracji publicznej albo innej jednostki administracyjnej umocowanej do jej dokonania, która zastrzeżona jest do jego właściwości i dotyczy sprawy o podwójnej konkretności, ze względu na przepis prawa wymagający tej formy rozstrzygnięcia (por. J. Borkowski, *Decyzja administracyjna*, 1998, s. 31–32).

W konsekwencji sformułowane w rozpatrywanej petycji stwierdzenie, że projektant wydaje decyzje administracyjne, jest nieprawdziwe oraz jest niezgodne z obowiązującym prawem.

Relacje łączące projektanta i inwestora są relacjami cywilnoprawnymi. Natomiast sprawy dotyczące stosunków cywilnoprawnych (w tym w zakresie stosunków między inwestorem

a projektantem lub między projektantem a osobą uzgadniającą projekt budowlany) znajdują się poza zakresem przedmiotowym ustawy Pb. Kwestie dotyczące stosunków cywilnoprawnych należy rozpatrywać na gruncie przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.). Wszelkie roszczenia wynikłe ze stosunków cywilnoprawnych są dochodzone na drodze cywilnej przed sądami powszechnymi.

W konsekwencji nie można postawić zarzutu korupcyjnego projektantowi za sposób kwalifikacji odstępień, o których mowa w art. 36a ust. 6 ustawy Pb, ponieważ nie pełni on funkcji publicznych. Natomiast pojęcie korupcji jest ściśle związane z wykonywaniem funkcji publicznych, zaś to, co jest uznawane za korupcję, zostało określone w art. 1 ust. 3a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 184). Relacje między inwestorem a projektantem nie mogą być uznane za korupcję, ponieważ nie jest możliwe spełnienie przesłanek tego przepisu.

Nie można się również zgodzić ze stwierdzeniem odnośnie braku odpowiedzialności projektanta. Projektant ma szereg obowiązków, w tym określonych w art. 20 ust. 1 ustawy Pb. Zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 1 tej ustawy do podstawowych obowiązków projektanta należy opracowanie projektu budowlanego w sposób zgodny z wymaganiami ustawy, ustaleniami określonymi w decyzjach administracyjnych dotyczących zamierzenia budowlanego, obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

Projektowanie stanowi jedną z działalności polegającej na wykonywaniu samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, czyli obejmującej dokonywanie fachowej oceny zjawisk technicznych lub samodzielne rozwiązywanie zagadnień architektonicznych i technicznych oraz techniczno-organizacyjnych. Dlatego też, tam gdzie norma prawna nie zawiera precyzyjnych wytycznych, to projektant uwzględniając specyfikę projektowanego obiektu budowlanego w oparciu o wiedzę techniczną oraz posiadane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe dokonuje fachowej oceny i proponuje najlepsze, w swojej ocenie, rozwiązania.

Z powyższego tytułu projektant ponosi odpowiedzialność karną określoną w art. 93 ustawy Pb i odpowiedzialność zawodową określoną w przepisach rozdziału 10 ustawy Pb. Skupiając się na odpowiedzialności zawodowej należy wskazać, że zgodnie z art. 95 ustawy Pb odpowiedzialności zawodowej w budownictwie podlegają osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, które:

- 1) dopuściły się występków lub wykroczeń, określonych ustawą;
- 2) zostały ukarane w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie;
- 3) wskutek rażących błędów lub zaniedbań, spowodowały zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska albo znaczne szkody materialne;
- 4) nie spełniają lub spełniają niedbale swoje obowiązki;
- 5) uchylają się od podjęcia nadzoru autorskiego lub wykonują niedbale obowiązki wynikające z pełnienia tego nadzoru.

Istnieje więc wiele przesłanek na to, aby projektant został pociągnięty do odpowiedzialności zawodowej. Już wykonywanie obowiązków w sposób niedbały zagrożone jest odpowiedzialnością zawodową, dlatego o wszelkich nieprawidłowościach należy informować właściwy organ samorządu zawodowego (zob. art. 98 ustawy Pb).

Należy także mieć na uwadze, że projektant podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 551).

Ponadto projektant ponosi także ogólną odpowiedzialność karną przewidzianą w ogólnych przepisach karnych, w tym za spowodowanie niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia.

Nie można się również zgodzić ze stwierdzeniem, że „projektant wg art. 20 ust. 1 pkt 4a ustawy Prawo Budowlane odpowiada jedynie za zgodność budowy z projektem”. Należy bowiem podkreślić, że to nie projektant, a kierownik budowy odpowiada za zorganizowanie budowy i kierowanie budową obiektu budowlanego w sposób zgodny z projektem lub pozwoleniem na budowę (art. 22 pkt 3 ustawy Pb).

Natomiast art. 20 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy Pb odnosi się do obowiązku sprawowania nadzoru autorskiego. Przepis ten nie nakłada na projektanta obowiązku budowy zgodnie z projektem, ale nakłada obowiązek (i to tylko w ramach nadzoru autorskiego) dokonania oceny (na wniosek inwestora lub organu administracji architektoniczno-budowlanej), czy roboty budowlane są wykonywane zgodnie z projektem.

Należy również zwrócić uwagę na błędne założenie, że projektant uzyskuje pozwolenie na budowę. Zgodnie bowiem z ustawą Pb to inwestor, a nie projektant, występuje z wnioskiem o pozwolenie na budowę i następnie jest adresatem decyzji o pozwoleniu na budowę (art. 33 ust. 1 ustawy Pb).

Jednocześnie warto zauważyć, że projekty wykonawcze, projekty technologiczne, projekty warsztatowe i projekty montażu w żaden sposób nie są regulowane w ustawie Pb i nie podlegają przepisom tej ustawy.

Ponadto należy wskazać, że nie ma przeszkód, aby w trakcie inwestycji inwestor dokonał zmiany projektanta. Nie ma bowiem na gruncie ustawy Pb przeszkód, aby taki nowy projektant dokonywał zmian w ramach art. 36a ust. 6 ustawy Pb. Choć należy pamiętać o konieczności przestrzegania ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2509).

Nie można się również zgodzić ze stwierdzeniem, że „osoba pełniąca funkcję projektanta dokonuje, wiążącej prawnie wszystkich uczestników procesu budowlanego, wykładni treści decyzji administracyjnej”. Z żadnego przepisu taki wniosek nie wynika. Natomiast zgodnie z art. 113 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego to organ, który wydał decyzję, wyjaśnia w drodze postanowienia na żądanie organu egzekucyjnego lub strony wątpliwości co do treści decyzji.

W świetle powyższych wyjaśnień, brak jest podstaw prawnych do uwzględnienia przez Ministra Rozwoju i Technologii rozpatrywanej petycji.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Bartłomiej Stecki

zastępca dyrektora departamentu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych w procesie rozpatrywania petycji

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP. Wykonującym obowiązki Administratora jest Dyrektor Departamentu Architektury, Budownictwa i Geodezji.
2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych w MRiT wysyłając informację na skrzynkę: iod@mrit.gov.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c) RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870), w celu rozpatrzenia petycji.
4. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa (np. na żądanie sądów, urzędów skarbowych, Prokuratury lub Policji);
 - inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Rozwoju i Technologii (np. podmioty świadczące usługi prawne, dostawcy systemów informatycznych i usług IT oraz telekomunikacyjnych, operatorzy pocztowi i kurierzy).
5. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania tj. do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane, a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz.U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.
6. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.
8. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia petycji.
9. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
 - prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
 - prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
 - prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.
10. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.